Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З Ради державної. — До ситуациї на Угорщині. — Подорож німецкого цїсаря до Танґеру. — Події в Росиї і российско-японьска війна.

В дальшім ходї дискусиї над внесенєм пос. Дершати в справі відносин Австриї до Угорщини промавляв на оногдашнім засїданю палати послів пос. Давид Абрагамович. Бесїдник висказав сумнїв що до ефекту всїх жадань угорских і що до того, що о тім говорить ся і пише ся. В обороні прав сеї половини держави, а передовсїм в обороні державного становища монархії і того всего, що законне і справедливе — казав бесїдник — буде Коло польске іти разом з другими партиями. Але Коло не піде тою дорогою, на котрій могло би прийти до ще більшого роздору межи обома половинами держави. В можливість роздїлу митового бесїдник не вірить. За вибором комісиї для розслїду справи відносин Австриї до Угорщини Поляки не можуть голосувати і длятого посол Абрагамович поставив внесенє, щоби палата передала внесенє Дершати комісиї угодовій. — Промавляв ще пос. Морзей, а відтак закрито дискусию і ґенеральними бесїдниками вибрано Грабмаєра і Бянкінїґо. По промовах ґенеральних бесїдників приступлено до голосованя і палата ухвалила внесенє Дершати а відкинула внесенє Абрагамовича. — Опісля принято без дискусиї проект правительства в справі удержавленя австрийскої лїнії угорско-галицкої зелїзницї і угорскої-західної зелїзницї у всїх трох читанях. Слїдуюче засїданє назначено на пятницю.

Здає ся, що угорска криза добігає вже до кінця. У Кошута — котрий, як то серед приїздом Цїсаря до Будапешту говорено, занедужав так тяжко, що навіть нїкому не вільно заходити до него — відбуло ся засїданє проводирів опозицийних партий, на котрій ухвалено резолюцию, заявляючу, що більшість позістане і дальше в опозициї та буде поборювати всякими средствами обструкциї кождий кабінет, котрий обняв керму держави, а не вставив до своєї проґрами заведенє в армії угорскій угорскої команди. — З Будапешту доносять, що вівторок пополудни був президент кабінету ґраф Тіса на довшій приватній авдиєнциї у Цїсаря і що нинї або завтра має бути іменований новий кабінет переходовий, котрий обнявши правлїнє, розвяже зараз палату послів і розпише нові вибори. Коли би так дїйстно стало ся, то нема сумнїву, що в теперішній ситуациї мусїло би прийти до перелому, бо або партия Кошута побідить рішучо і опанує зовсїм ситуацию та поставить на своїм, або упаде. Чи сяк, чи так, мусїв би прийти конець теперішній непевности положеня на Угорщинї.

Назначена гостина німецкого цїсаря в Танґері зачинає щораз більше робити сензацию. Вість о тій гостинї зробила в Мадридї і Парижи велике враженє а в самім Танґері і Мароккy викликала радість. З Танґеру доносять, що тамошнї жителї уважать сю гостину за протест против верховодства в Марокку, який лагодить ся поволи від того часу, як межи Анґлією а Францією настала угода в справі Марокка.

Внутрішне положенє в Росиї не змінене; заколот і безголовє на всї сторони. Комітет мінїстрів, сенат, якісь комісиї радять; земства і городскі управи радять тихцем або явно й собі, шлють петициї і предложеня а з тим всїм ні взад нї вперед. Зачувати, що бар. Корф виготовив якийсь проект конституциї, після котрого на пів міліона людий припадав би один посол. В той спосіб припало би на цїлу Росию около 260 послів, а ті знов були би роздїлені на земства, великі і малі міста та громади сїльскі, на университети і політехники. Чи сей проєкт буде предложений цареви і чи буде ухвалений чи нї, се нинї річ байдужна. В такій Росиї конституциї за одним замахом не заведе ся, але відрадним фактом єсть, що гадка

41

Капітуляция Французів під Седаном.

(Историчнa згадка. — Написав К. Вербин).

(Дальше).

Згадані переговори потягнули ся аж до 1 год. в ночи. Ґен. Вімпфен вернув відтак назад до Седану і досьвіта дня 2 вересня о 6 г. скликав военну раду. Всї ґенерали і висші официри з виїмкою ґенералів Пелле і Карре де Бельмар признавали, що нема вже ніякого виглядy, щоби ще можна якось уратувати ся від катастрофи і що всякий дальший опір не поможе нічого; нема иньшої ради як лиш піддати ся на тих услівях, які предкладають Нїмцї. Лиш ще сам цїсар Наполеон мав надію, що особистим виступленєм зможе виробити якісь бодай трохи лекші услівя капітуляциї. Він поїхав длятого раненько з кількома ґенералами і ад'ютантами до Доншері до ґр. Бісмарка, щоби з ним поговорити. Можна собі подумати, що дїялось в тім чоловіцї, котрий ще до недавна був одним із найперших монархів і тряс майже цїлим сьвітом, а тепер мусїв клонити ся перед королївским урядником і просити єго о ласку для своєї армії. Ґр. Бісмарк предложив опісля свому королеви о сїй стрічи з француским цїсарем основний звіт, котрий тут подаємо. В тім звітї датованім з Доншері дня 2 вересня 1870 каже ґр. Бісмарк:

„На приказ Вашого Величества виїхав я сюди, щоби взяти участь в переговорах в справі капітуляциї; они потягнули ся аж до 1 год. в ночи і їх перервано на тім, що на просьбу ґен. Вімпфена дано єму час надумати ся, а перед тим ще ґен. Мольтке заявив рішучо, що не буде призволене ніяке иньше услівє як лиш зложенє оружия, і що бомбардоване розпічне ся знову о 9 год. рано, скоро аж до того часу капітуляция не буде залагоджена. Нинї рано о 6 годинї явив ся у мене ґен. Рейль, котрий подав менї до відомости, що цїсар Наполеон хоче зі мною видїти ся і їде вже з Седану до мене. Ґенерал вернув зараз назад, щоби дати цїсареви знати, що я їду за ним, а я зараз по тім був в половинї дороги межи Седаном а сею місцевостию і стрітив цїсаря недалеко Френоа.

„Цїсар їхав в отвертій каритї з трома висшими официрами, а других трох їхало верхом. З тих официрів знав я особисто ґенералів Кастельно, Рейля, Москву, котрий, видко, зранений був в ногу і Воверта. Під'їхавши до карити, злїз я з коня, приступив до дверцїв від карити і спитав цїсаря, що він прикаже. Цїсар висказав насамперед бажанє, що хотїв би побачити ся з Вашим Величеством, гадаючи очевидно, що Ваше Величество перебуваєте також в Доншері. Коли я відповів, що головна кватира Вашого Величества знаходить ся в сїй хвили 3 милї з відси у Вандрес, спитав цїсар, чи Ваше Величество визначили вже місце, куди він покищо має поїхати, а евентуально, яка моя гадка о тім. Я відповів єму, що приїхав сюди серед повної темноти і длятого сторони тутешні не знаю і предложив єму до розпорядимости ту хату в Доншері, де мешкаю, з котрої готов зараз уступити ся.

„Цїсар приняв се предложенє і поїхав ступом як до Доншері, але на кількасот кроків від моста на Масї, що веде до міста, казав станути коло якоїсь самотної робітничої хати і спитав мене, чи не міг би він там злїзти. Я казав секретареви посольства ґр. Бісмарк-Болєнови, котрий між тим поїхав був за мною, оглянути ту хату; коли дали знати, що в тій хатї дуже бідно і тїсно, але в хатї нема ранених, цїсар злїз і завізвав мене, щоби я зайшов з ним до середини. Тут в дуже маленькій комнатцї, де був лиш стіл і два стільцї, мав я розмову з цїсарем, котра потягнула ся може годину. Цїсар особливо зазначував бажанє в справі кориснїйших условій капітуляциї для армії. Я відразу спротивив ся тому, щоби в сїй справі переговорювати з цїсарем і казав, що ся чисто войскова справа мусить бути залагоджена межи ґен. Мольтке а ґен. Вімпфеном. Зато спитав я цїсаря, чи готов би він вести переговори в справі мира. Цїсар відповів на то, що він тепер яко плїнник не може того робити, а на моє дальше питанє, хто тепер після єго погляду заступає у Франциї власть державну, відослав мене цїсар до правительства, яке єсть в Парижи. По вияснено сеї точки, котру з вчерашного письма цїсаря до Вашого Величества не можна було на певно осудити, пізнав я — і не замовчав того також і перед цїсарем — що положенє ще й нинї так само як вчера не подає ніякого иньшого практичного моменту як лиш войсковий і зазначив

зміни дотеперішного ладу державного не втихає і обнимає щораз ширші круги. Здає ся, що навіть найкрайнїйші реакционери зачинають вже з нею освоювати ся. Знаменним фактом єсть, що на засїданю комітету мінїстрів — як доносить „Нов. Время“ — мінїстер просьвіти Глазов просив о окрему нараду мінїстрів для виповідженя гадки що до можливости введеня в королївстві польскім науки в польскій мові. Значна часть членів ради з Вітте'м попереду була тої гадки. Остаточно порішено справу так, що мінїстерство просьвіти виготовить в дусї згаданих нарад проєкт введеня викладів в школах в польскій мові. Проєкт той будуть ще розважати на специяльній нарадї мінїстрів, котра поки що зложила лиш принципіяльну заяву. Другим знаменним фактом сталась би поки що не потверджена доси вість з Петербурга, що в миродайних кругах постановлено знести зовсїм цензуру для заграничних книжок і часописий.

Дивна доля і роля припала ґенер. Куропаткінови. Начальний вожд росийскої армії в Манджурії мав то нещастє, що був побитий у всїх битвах, а вже найгірше під Мукденом. Єму відобрали команду і він виїхав до Петербурга. Тимчасом коли вже був в дорозї, цар іменував єго командантом першої армії, котрої командантом був доси Лїневич, іменований начальним вождом. Тепер доносять з головної кватири ґенер. Лїневича в Гутулїні: Коли ґенерал Куропаткін дня 19 с. м. виїхав до Харбіна, гадав, що армія росийска не знаходить ся вже в небезпечности. Одержавши однак іменованє, вернув зараз до армії, а войско зробило єму велику овацию. Ґен. Куропаткін виголосив промову, в котрій висказав надію, що армія росийска буде небавком в силї направити удар, який єї стрітив. — Кажуть, що цїла тота комедия з Куропаткіном, то лиш маневр, маючий на цїли закрити вину не Куропаткіна, але тих, котрих приказу він мусїв слухати. Куропаткін ще в пору хотїв уступити з під Мукдена і телєґрафував о тім до Петербурга, але одержав приказ стояти на місци і приступити до битви. Остаточно треба було якоїсь жертви за поражку і Куропаткін став ся нею, але єму улекшено єго долю в той спосіб, що він нїби лиш заміняв команду з Лїневичем.

Росийска Аґентия телєґрафічна подає слїдуючу вельми характеристичну вість з поля війни: Ґен. Лїневич телєґрафує дня 21 с. м.: Перед нашими передними сторожами появив ся малий відділ япаньскої кавалерії, за котрим поступала піхота. Неприятель задержав ся в місті Махастаї (може Меіхатсї при зелїзници майже на рівнї з Кірином).

Новинки.

Львів, дня 23-го марта 1905.

— **Важнє рішенє.** В імени міста Ряшева вніс був посол др. Віндер жалобу до адмінїстрацийного трибуналу супротив домаганя войскових властий, що жадали від громади вибудованя шпиталя войскового. Отже 18 с. м. видав сенат трибуналу під проводом гр. Шенборна присуд, котрим звільняє ся громаду Ряшів від того обовязку, бо дотичні приписи закона про обовязки громади супротив войсковости, відносять ся лише до будинків вже істнуючих.

— **Філїя руского тов. педаґ. в Станиславові** подає отсю програму популярно-наукових відчитів: 1. В недїлю 26 марта виклад о. Єр. Варшша „Про устрій в природї“. 2. В недїлю 2-го цьвітня виклад п. д-ра Ів. Мандичевского: „Зображенє типів у творах Максима Горкого“. 3. В пятницю 7 цьвітня виклад п. Гранковского: „Вступні відомости до естетики“. 4. В недїлю 9 цьвітня виклад п. О. Карановича: „Становиско жінки в законах австрийских“. 5. В недїлю 16 цьвітня виклад п. М. Якимовского: „З психольогії дитини“. Програму дальших відчитів подасть ся пізнїйше. Відчити будуть відбувати ся в комнатах „Руской Бесїди“ пл. Франц Йосифа ч. 3 І. пов. від год. 6—7. Вступ для старших 20 с., для молодежи 10 с. Чистий дохід призначений на удержанє руской приватної семинарії жіночої у Львові. Добровільні жертви принимає Комітет з подякою. Виділ р. тов. педаг. звертає ся до всїх Русинів станиславівского повіта, щоби як найчисленнїйшою своєю участию підпирали змаганя товариства педаґоґічного.

— **Процес против палїїв.** З Самбора доносять, що перед тамошним судом присяжних розпочала ся оногди карна розправа против 21-лїтного Казимира Кандефера, 23-лїтного Романа Хомишина, 34-лїтного Антона Гірного, 28-лїтного Стан. Шелинґовского і 26-лїтної Катерини Шепаняк, всїх зарібників з Борислава о злочин підпалу. Акт обжалованя закидає їм, що в часї від місяця липня до половини жовтня 1904 р., в Бориславі утворили шайку, що підкладала огонь в копальнях нафти, аби їх нищити. Таких пожарів було в тім часї кількайцять на шкоду ріжних підприємців і товариств. Обжаловані випирають ся вини.

— **Катастрофа в копальни.** З Черльставн, в державі Вірджінії, північної Америки, доносять, що оногди в однім з тамошних копалень лучила ся експльозия, в наслїдок котрої утратило житє 10 робітників. Чотирнайцятьох инших людий, котрі зїхали до копальнї на ратунок, також погибло в наслїдок нової експльозиї.

— **Арештованє бурского полковника.** Як доносять з Монахова, арештовано оногди в Зіґдорф бувшого полковника Бурів, Людвика Желєвского і уміщено єго в слїдчій вязници в Травнштайн. Причина арештованя доси незвістна.

— **Король львівских вломників.** Айхнер, котрий відбуваючи войскову службу при 30 полку піхоти, не покинув свого ремесла, але зорґанїзував шайку злодїїв і на єї чолї допустив ся цїлого ряду сьмілих крадежий з вломами, зістав недавно войсковим судом засуджений на кару 7-лїтної тяжкої вязниці. Айхнера відставлено для відсиджуваня кари до вязниці в Арадї на Угорщинї. Як тепер звідтам доносять, удало ся єму утечи з вязниці.

— **Значна крадїж.** До сьвященика о. Мосевича в Двірцях коло Мостів впросив ся оногди на нічліг якийсь росийский дезертир, около 28-

---

виходячу для нас з того конечність дістати через капітуляцию Седану передовсїм матеріяльну запоруку для укріпленя узисканих войскових успіхів.

„Я вже вчера вечером розбирав сю справу з ґенералом Мольтке на всї боки, чи не було би можливо без шкоди для нїмецких інтересів предложити войсковому почутю чести армії, котра добре била ся, користнїйші условія як ті, які постановлено. Розваживши собі, як то нам обовязок наказував, мусїли ми оба остати ся при тім, що того не можна зробити. Коли длятого ґен. Мольтке, котрий тимчасом прийшов був до нас з міста, поїхав до В. Вел., щоби В. Вел. предложити бажаня цїсаря, то не стало ся то, як то В. Вел. знають, в тім намірі, щоби за тими бажанями промавляти.

„Цїсар вийшов відтак на двір і попросив мене, щоби я сїв собі коло него перед хатою. Цїсар поставив менї питанє, чи не далось би так зробити, щоби французкій армії позволити перейти через бельґійску границю, щоби єї там роззброїли і задержали. Я вже й ту евентуальність обговорював вечером перед тим з ґен. Мольтке, отже не згодив ся на обговорюванє й сего способу, покликуючись на наведені повисше причини. Я з власної волї не дав почину до обговорюваня полїтичної ситуациї, а цїсар лиш о стілько, що жалував ся на нещастє війни і заявив, що він сам не хотїв війни, але був змушений до неї під напором публичного мнїня у Франциї. Я не уважав се за мою річ вказати в сїй хвили на то, що то, що цїсар назвав публичним мнїнєм, було лиш штучним плодом кількох честилюбивих і полїтично тупоумних котерий французкої праси. Я відповів лиш, що в Нїмеччинї нїхто не хотїв війни, именно же що В. Вел. не хотїли, і що iшпаньска справа не представляла для нїмецкого правительства нїякого такого інтересу, задля котрого варто би було вести війну. Становище В. Вел. в справі обсадженя iшпаньского престола сталось було остаточно річию совісти, чи справедливо єсть не дати iшпаньскому народови зі взглядів на особисті і династичні відносини завести через той вибір короля тревалий внутрішний устрій; о тім, що князеви було би удало ся порозуміти ся з цїсарем в справі принятя iшпаньского вибору, були би В. Вел. при довголїтних добрих відносинах членів княжого гогенцоллернского дому до цїсаря нїколи не сумнївали ся і не були би того уважали за якусь нїмецку або пруску справу, лиш за iшпаньску.

„Тимчасом розвідуванє в місті а особливо розвідуванє офіцирів ґенерального штабу показало межи 9 а 10 год., що замок Бельві коло Френоа годить ся на приміщенє для цїсаря і що там ще не знесено ранених. Я подав то цїсареви до відомости в тій формі, що назначив Френоа яко то місце, котре предложу В. Вел. на стрічу і длятого лишив цїсареви до волї, чи хоче зараз туди поїхати, бо тут в маленькій робітничій хатинї не вигідно, а цїсар може потребує спочити. Цїсар зараз на то згодив ся і я відвіз єго на замок Бельві. Попереду цїсарского екіпажа їхала почетна ескорта ґвардийского полку кірасиєрів В. Вел., а опісля приїхала там і проча дружина цїсаря та й цїсарскі екіпажі з Седану, о котрих приїздї з міста, як здавало ся, не було аж до того часу звісти. Приїхав також ґен. Вімпфен, з котрим, в ожиданю ґен. Мольткого, розпочав перервані вчера переговори в справі капітуляциї ґен. Подбельскі в присутности двох офіцирів, що писали протокол. Я взяв участь в тих переговорах лиш з початку в той спосіб, що пояснив полїтичну і правну ситуацию в міру того, що менї сказав сам цїсар, бо зараз по тім одержав я через рітмайстра ґр. Ностица на приказ ґен. Мольтке вість, що В. Вел. хотять побачити ся з цїсарем аж по довершеню капітуляциї армії. Тота вість відобрала противній сторонї надію на инші условія як ті, які ухвалено.

„Я виїхав відтак, щоби В. Вел. повідомити, як стоїть справа, і стрітив по дорозї ґен. Мольтке з потвердженим В. Вел. змістом капітуляциї, котрий, коли ми відтак приїхали з ним до Френоа, принято без опору і підписано. Поведенє ґен. Вімпфена як і прочих французких ґенералів в ночи перед тим було дуже достойне і той хоробрий офіцир не міг видержати, щоби не висказати менї свого превеликого горя, що як раз він мусить бути призначений до того, щоби в 48 годин по своїм приїздї з Африки і в пів дня по обнятю команди поставити своє імя під так злощасну для французкого оружия капітуляцию; але брак поживи і мунїциї і рівнуча неможливість дальшої оборони вкладають на него яко ґенерала обовязок придушити в собі свої особисті чувства, бо дальший пролив крови не може вже нїчого змінити в положеню. Призволенє пустити офіцирів під словом чести на волю принято з живою подякою яко вираз наміру В. Вел., щоби поза границю того, що нам наказують з конечности наші полїтично-войскові інтереси, не нарушати чувств войска, котре хоробро било ся. Тому чувству дав також опісля ґен. Вімпфен вираз в письмі до ґен. Мольтке, в котрім висказує єму подяку за повну взглядів форму, в якій з єго сторони вели ся переговори“. — На тім кінчить ся письмо ґр. Бісмарка до короля Вільгельма.

Який же був зміст тої капітуляциї, яку Мольтке привіз з потвердженєм короля? Зовсїм короткий: артикул перший тої капітуляциї постановляє, що цїла французка армія, окружена переважаючою силою войска, піддає ся в неволю; все оружиє, весь воєнний материял войска і крiпость Седан зі своїм материялом в своїм теперішнім станї ставлять ся до розпорядимости пруского короля; в артикулї другім каже ся, що зі взгляду на хоробру оборону сеї армії всїх офіцирів під словом чести пускає ся на волю.

лїтний чоловік з темними великими очима. О. Мосевич приймив єго з милосердия. Дезертир переночувавши, зле віддлатив ся свому господареви, бо украв футро і годинник вартости до 1900 К і 300 корон готівкою, а відтак утік в напрямі Львова.

— Самоубийство. Дня 16 с. м. відобрала собі житє в Тисьменици, кинувши ся під колеса поїзду Ванда Громовска, вдова по купцї, полишаючи дві дочки. Причиною самоубийства мав бути сильний нервовий розстрій.

— Дитина в сїти. З Нового Санча пишуть: Селянин Йосиф Немец з Курова, новосандецкого повіта, ідучи недавно ловити рибу в Дунайци, побачив в значнім віддаленю женщину, котра схилила ся над берегом і вкинула щось до води. Немец не звертав на то уваги і запустив сїть. Нагле почув в сїти щось незвичайного і гадаючи, що зловив великого лосося, витягнув чим скорше сїть на берег. Однако з найбільшим страхом побачив в сїти нагого новородка, напів вже мертвого. Немец скинув з себе плащ, обвинув дитину і почав єї чутити так довго, аж удалось ему привернути єї до житя. Аж тепер обудило ся в нїм підозріне, що та женщина, котру бачив перед хвилею, вкинула новородка до Дунайця. Отже поспішив до найблизшої хати, де віддав дитину під опіку, а сам пустив ся в погоню за женщиною, але безуспішно. Немец вернув тоді до хати по дитину, заніс єї до найблизшого уряду парохіяльного в Вельогловах і дав єї охрестити своїм іменем. Дитина хове ся тепер в найлїпшім здоровлю на кошт громади Курова. О тій пригоді доніс Немец старост144 в Новім Санчи і жандармериї, котра вспіла вислїдити зьвірску матїр і відставила єї до слїдчої вязниці окружного суду. Дитина переплила так в зимній воді, як тепер, 180 метрів, а однако не зазнала нїякої ушкоди на здоровлю.

— Із страху промовив. Оломунецкі часописи розповідають ось таку інтересну подїю: Вояк від кінниці, Антін Немецки упав при вправах з коня і внаслїдок побитя голови утратив цїлковито мову. Єго держано довгий час в оломунецкім шпитали ґарнізоновім без видного успіху, так що вкінци звільнено єго, як нїмого, з войскової служби. Немецки по довгім шуканю пайшов приміщенє у оломунецкого пекаря Теґля; єго служба полягала на розношуваню печива. Переходячи сими днями міст на Мораві посовгнув ся Немецки і мало що не упав до води. Із великого страху він перший раз — крикнув і ось зовсїм віднискав мову, якою не володів вже цїлий рік.

Телеґрами.

Будапешт 23 марта. Ґр. Андраші зложив на вчерашній авдиєнциї у Монарха місию утвореня кабінету. Цїсар приняв ту резиґнацию до відомости. Ґр. Андраші запитаний по авдиєнциї в крузї приятелїв що тепер буде, відповів: Щось нового, але що то буде не знаю.

Будапешт 23 марта. Як зачувати, президент трибуналу адмінїстрацийного др. Векерле буде нинї на авдиєнциї у Цїсаря.

Куксгафен 23 марта. Цїсар Вільгельм розпочав нинї подорож на Середземне море.

Берлин 23 марта. З Кутна в ґуберниї варшавскій доносять: На вість, що на дорозї до села Ляпенти (?) зібрало ся 140 селян з жінками і дїтьми, виїхав шеф міскої полїциї з компанїєю войска на місце і казав там до селян стріляти мимо того, що они держали ся зовсїм спокійно. Згинуло 2 людий, а 50 єсть ранених, з тих 20 тяжко; 7 людий згинуло по дорозї до шпиталю.

Шанґгай 23 марта. (Петерб. Аґ. тел.). Із заграничних аташе войскових не дістав ся нїхто підчас відвороту з Мукдену до японьскої неволї. Всї знаходять ся в Тутулїнї. Перша армія російска не стратила анї одної пушки, противно здобула 7 японьских пушок карабінових і взяла кількасот Японцїв до неволї.

Токіо 23 марта. (Бюро Райтера). Як тут доносять, російска задна сторожа знаходить ся о 20 миль (анґл.) на північ від Кайюан. Японьска передна сторожа гонить за нею. Росияни уступають ся трома дорогами до Кіріна і Ченчуна.

Петербург 23 марта. З Харбіна доносять, що там настав голод. Довіз поживи з Росиї і Сибіри єсть недостаточний до заспокоєня потреб армії, котра стратила всї свої запаси поживи. Північна Манджурия також опустїла а тамошним людем грозить голод. На границї Монґолії появили ся Хунхузи під проводом Японцїв, котрі недопускають довозу з тої сторони а крім того загрожують лїнії зелїзничій

Курс львівский.

Дня 22-го марта 1905.	Платять К с	Жадають К с
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	545·—	555·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	589·—	595·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	—·—	320·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 5% преміов. . . .	111·25	—·—
Банку гіпот 4½%	101·50	—·—
4½% листи застав. Банку краєв.	101·70	—·—
4% листи застав. Банку краєв. .	99·50	100·20
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99·80	—·—
„ „ 4% льос. в 41½ лїт.	99·80	—·—
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	99·70	100·40
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99·80	100·50
Облїґи ком. Банку кр. 5% II. ем.	102·80	—·—
„ „ „ „ 4½% . .	101·50	102·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	99·50	100·—
Позичка краєв. з 1873 р. по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99·90	100·60
„ м. Львова 4% по 200 кор.	97·50	—·—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	87·—	93·—
Австрийскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	57·—	59·—
Угорскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	37·25	39·25
Італїйнь. черв. хр. 25 фр. (Курс віденьский) . .	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20 кор. (Курс віденьский) . .	66·—	70·—
Базилїка 10 кор. (Курс віденьский) . .	24·35	26·35
Joszif 4 кор. (Курс віденьский) . .	8·25	9·50
Сербскі табакові 10 фр. (Курс віденьский) . .	9·50	11·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·26	11·40
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок нїмецких	117·—	111.50
Долар американьский	4·80	5·—

Внаслїдок тої капітуляциї дістало ся в руки Нїмцїв: 83.000 мужа, між тими 2866 офіцирів, один маршалок Франциї, 40 ґенералів, 230 штабових офіцирів, а в додатку ще й один цїсар, а з материялу: 184 кріпостних пушок, 350 польних пушок, 70 мітралєз і 12.000 коний. Французи, що були під Седаном в силї около 140.000 мужа, стратили в убитих 13.000, а в ранених і взятих до неволї 25.000; тих, що повтікали, призбирало ся опісля коло Мезієр після французских жерел 10.000 мужа, а 3000 втекло за границю до Бельґії. Нїмцї подавали свої страти на 9860 мужа, а між тими 1310 в убитих.

Аж по підписаню капітуляцийної угоди, коли єї Мольтке привіз о годинї ½12 королеви і зібраним у него князям, поїхав король до замку Бельві, де єго дожидав французский цїсар. О розмові обох монархів, котра була коротка, розповідають всїляко, але то все єсть вже без значіня для самої великої подїї і єї історії. Король визначив цїсареви замок Вільгельмсгиге коло Кассель на місце єго неволї. Дня 3-го вересня досьвіта виїхав цїсар Наполеон III. з замку Бельві, а заразом і на завсїгди з Франциї, а дня 5-го вересня станув на Вільгельмсгиге. А тепер послухаймо ще, як представляють сю катастрофу француcкі жерела, котрих авторами суть люди, що брали участь в сїй великій подїї історичній, як ґенерали Вімпфен, Лєбрен і др.

Битва під Седаном рішила ся дня 1 вересня 1870 р. вечером. Ще досьвіта розпочала ся була люта борба, а коли маршалок Мак Магон, яко головний комендант армії виїшов о 7 годинї рано на побоєвищи, зранив єго кусень ґранату і він передав був зразу команду ґенералови Дікротови, але опісля обняв єї старший ранґою ґен. Вімпфен. Цїсар Наполеон волочив ся, кажуть, „як мара" по побоєвищах, а ґенерал Вімпфен написав до него під вечер карточку олївцем і радив єму, щоби він станув на чолї чотирох полків і старав ся перебити через нїмецку лїнію. Надармо ждав Вімпфен на відповідь від цїсаря; Наполеон стратив вже був всю надію. Тимчасом нїмецкі кулї сипались градом на французскі полки; они пустились були трохи наперед, а відтак завернули і почали втїкати до кріпости. Коли ґенер. Лєбрен побачив, як войско, пушки, вози з муницїєю і т. д. все всуміш втїкають до кріпости, напудив ся, що й єго полки зачнуть так само втїкати, отже пігнав чвалом до Седану і казав підтягнути зводжені мости. Відтак поїхав улицями, де вже повно було втїкачів, до цїсаря, а той сказав єму, що не хоче дальшого проливу крови і для того приказав вивісити білу хоругов. Так і зроблено на цитадели, але шеф штабу Мак Магона, ґенерал Фор казав хоругов зараз здоймити. В довшій розмові поучував ґенерал Лєбрен цїсаря о потрібних до переговорів формах і казав, що до того має право лиш начальний вожд ґен. Вімпфен. Так зараз перед очима цїсаря написали письмо до нїмецкої головної кватири з просьбою о розєм. То письмо мав підписати ґенерал Вімпфен, а ґенерал Лєбрен дістав приказ від цїсаря передати то письмо начальному вождови.

Тимчасом борба лютила ся дальше. Около 4 години приїхав ґенерал Лєбрен до Вімпфена з письмом від цїсаря. З ґенералом приїхав був також один підофіцир від лянсиєрів, котрому якийсь офіцир зі штабу цїсаря привязав був без відомости ґенерала білу хустку до лянци. Коли відтак надїхав ґенер. Вімпфен і побачив білу хоругов, крикнув розлючений до ґенерала Лєбрена: „Я не хочу капітулювати; здоймити зараз хоругов!" Лєбрен повідомив Вімпфена о приказі цїсаря, але надармо, бо Вімпфен не хотїв виконати приказу і сказав, що хоче честно згинути та видав приказ, щоби ще послїдний раз пробовати перебити ся через нїмецке войско.

(Конець буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).